

België - Belgique
P.B.
ANTWERPEN X
8/5465

De Rietvink

Jaargang 18 - nr. 2 - april - mei - juni 2011

V.u.: Bert Andries,
Boomkensstraat 20,
2531 Vremde
Deze nieuwsbrief
verschijnt driemaandelijks
Afgiftekantoor Antwerpen X
Erkenningsnummer P2A8633

2011: Internationaal Jaar van Bossen

natuurpunt

land van reyen

3. Voorzet van Bert
4. Nieuw: paddenstoelenwerkgroep in onze afdeling
5. Biodiversiteit mag niet opgesloten worden in natuurgebieden!
6. Moet er nog water zijn?
7. Onmisbare vrijwilligers
8. De Rietvink op je iPad?
9. Ledenontmoeting Land van Reyen
10. Rietvinkjes
13. Die boom ken ik nog niet
14. Lint doet ook mee!
15. Warme nieuwjaarsdrink op ijskoude avond
15. Waterveiligheid dankzij Natuurschapgebied Vremde
16. Leerkrachten wetenschappen Sint Gabriel in MBV
17. **Aktiviteitenkalender**
19. **Kleurenfoto's: lente!**
25. Trektellers in de Molenbeekvallei
26. Plechtige inwandeling heringerichte Molenbeekvallei
27. Cursus 'Vlinders in de tuin' in Vremde
29. Grote belangstelling voor de Koude Beek
30. Openbaar onderzoek RUP Fort 4
31. Dertien pestvogels in Mortsel
32. De laatvlieger is een nieuwkomer!
33. Watervogeltellingen Fort 4
35. Wintermaanden in Antwerpen - Berchem
37. Omdat oceanen van levensbelang zijn

**Suikerbonen
voor de heringerichte
Molenbeekvallei!!**

**Iedereen welkom op
zondag 29 mei!**

Zie blz. 26.

**De paddenstoelen-
werkgroep nodigt je
uit voor de**

**Mycoflora
wandelingen.**

Meer info op blz. 4.

**Na Mortsel
en Boechout
tekent ook Lint het
biodiversiteits-
charter!**

Zie blz. 14.

Ik vrijwillig. Jij vrijwilligt. Wij vrijwilligen...

Na 2010, het Internationaal Jaar voor de Biodiversiteit, is 2011 uitgeroepen tot het Europees Jaar van de Vrijwilliger. Twee jaar na elkaar dus thema's die voor Natuurpunt van belang zijn. En dat geldt zeker voor onze plaatselijke afdeling.

Natuurpunt Land van Reyen draait nu immers al 18 jaar grotendeels op vrijwilligerswerk. Met stelligheid kunnen we zeggen dat de natuur en het leefmilieu in onze regio er zonder onze afdeling, en dus zonder onze vrijwilligers, heel wat slechter aan toe zou zijn. Ook hier maken de vrijwilligers wel degelijk het verschil. Ze mogen dit jaar dan ook even stevig in de bloemetjes gezet worden! Met de slogan 'Ik Vrijwillig' wil het Vlaams Steunpunt voor Vrijwilligerswerk terecht de aandacht vestigen op de belangenloze inzet van miljoenen vrijwilligers in Vlaanderen.

Wat doen die vrijwilligers allemaal binnen Natuurpunt Land van Reyen? Wel, je kan het zo gek niet bedenken. Om onze afdeling draaiende te houden, moet er heel wat 'gevrijwilligd' worden.

Dat gaat van beheerwerk op het terrein, groepen begeleiden bij beheerwerk, inventarisatie van planten en dieren, wandelingen begeleiden als gids, onderhandelen over aankopen, beheerplannen maken en jaarverslagen opstellen, over, de website opmaken en beheren, teksten schrijven en foto's nemen voor Rietvink en site, overleggen en vergaderen, folders bussen, financiën op orde houden, sponsors zoeken, infostanden bemannen op markten en beurzen en leden werven, tot bezwaarschriften opstellen tegen minder natuurvriendelijke initiatieven en beleidsbeïnvloeding door te zetelen in milieueraden en GECORO's. Deze lijst is niet limitatief.

Ook een taak die onze vrijwilligers op zich nemen is ... vrijwilligers zoeken. Om het steeds groter wordende takenpakket te kunnen bolwerken, zijn we continu op zoek naar nieuwe gemotiveerde krachten die iets kunnen betekenen voor Natuurpunt en voor de natuur in onze regio. Onze afdeling telt 2300 gezinnen die lid zijn. Met gemiddeld drie gezinsleden betekent dat 7000 Natuurpunters. Het kan niet anders dan dat er bij die 7000 streekgenoten nog mensen zitten die een steentje, hoe klein ook, kunnen en willen bijdragen tot onze werking. Ik zou zeggen: laat niets je tegen houden en maak van het Europees Jaar van de Vrijwilliger gebruik om je engagement te tonen. Natuurpunt en de natuur heeft je broodnodig. Gewoon doen!

En wees gerust: er wordt niet alleen gewerkt, er is ook tijd om samen te genieten van de natuur of ... van het gedane werk. Want, geef toe, wat is er nu leuker of brengt meer genoegen dan samen iets opbouwen en op het einde van de rit zien dat er resultaat geboekt wordt? Niets toch? Ik vrijwillig! Vrijwilligen jullie mee?

Bert Andries, voorzitter

Bezoek
regelmatig
onze
website!

www.landvanreyen.eu

Paddenstoelenwerkgroep in onze afdeling

Sinds kort heeft ook Natuurpunt Land van Reyen een eigen paddenstoelenwerkgroep, Mycoflora.

Eindelijk!

Eén keer per maand, op zondagochtend, trekt de groep erop uit om in de nabije natuurgebieden paddenstoelen en schimmels te ontdekken, beter te leren kennen, op naam te brengen en te inventariseren. De verslagen zullen een meerwaarde zijn om de biodiversiteit onder de fungi in onze streek vast te leggen en worden daarom naar Natuurpunt Studie doorgestuurd.

Bovendien geniet onze werkgroep ondersteuning van andere mycologen en Natuurpunt Studie indien onze determinaties geen uitsluitel geven of indien er twijfels ontstaan. 'Meten is weten' en 'oefening baart kunst', zeker bij paddenstoelen die gereputeerd zijn als 'niet makkelijk' determineerbaar.

Graag nodigt Mycoflora geïnteresseerden uit om in groepsverband mee op ontdekkingsstocht te gaan. Determinatiesleutels, paddenstoelengidsen en

loepje (als je er eentje hebt) nemen we uiteraard mee.

Yves Joris, oprichter en verantwoordelijke van deze werkgroep, bezorgt je graag een uitnodiging voor elke determinatiewandeling.

Is kennis nodig?

Neen, een gezonde portie interesse volstaat. Laat je dus zeker niet afschrikken. Doe mee! Fungicursisten maar ook zeker beginners zijn welkom. De lat wordt bewust niet te hoog gelegd. Kennis opdoen, van elkaar bijleren in een gezellige losse sfeer, dat is de bedoeling. Af en toe worden we door specialisten vergezeld.

Deelname is gratis en niet maandelijks verplicht. Graag ten laatste twee dagen vooraf inschrijven bij Yves. De exacte plaats van afspraak verschijnt in de Rietvink-kalender of op de LvR-website.

Data:

3 april Sint Annabos, 8 mei Molenbeekvallei, 12 juni Wolvenberg, 3 juli Nachtegalenpark/Den Brandt, 7 augustus Kapellekensbos (Lint), 4 september Koude Beek, 9 oktober Fort 4, 12 november Fort 6, en 11 december Rivierenhof. Telkens van 10 tot 12.30 u.

Interesse, nog vragen?

Ontvang je graag een herinneringsmail? Meld je aan bij Yves Joris, 03 440 08 70, fa866819@skynet.be

Meer info: www.landvanreyen.eu

*Foto : Glijn Van Driessche
Welke paddenstoel is dit?*

Biodiversiteit mag niet opgesloten worden in natuurgebieden!

Op het einde van het Jaar van de Biodiversiteit stelde Natuurpunt een stand van zaken op voor Vlaanderen. Via www.waarnemingen.be, dé website voor natuurwaarnemingen werden op 2,5 jaar tijd meer dan 2 miljoen waarnemingen door vrijwilligers verzameld. Een eerste analyse toont aan dat soorten meer en meer opgesloten raken in natuurgebieden, op slechts 3,3 % van het Vlaams grondgebied. De rest van Vlaanderen blijkt verontrustend leeg aan biodiversiteit. In akkers, weilanden en boomgaarden, scoort de biodiversiteitswaarde erg zwak; typische akkervogels als veldleeuwerik en kievit zijn er bijna volledig verdwenen. Percelen buiten landbouwgebruik, als wegbermen en zonevreemde bossen hebben nog wel biodiversiteitswaarde, zij het beperkt.

Verstedelijkt gebied scoort lichtjes beter dan landbouwgebied. Minder gevoelige soorten als koolwitjes en huismussen doen het nog wel goed in verstedelijkt gebied. Maar zeldzame soorten en Europees belangrijke soorten doen het hier echter slecht. In die 20 % landoppervlakte liggen hier nog veel kansen...

Opmerkelijk is dat nog niet ontgonnen industriegebieden ook nog belangrijke natuurwaarden bevatten. Het wordt een grote uitdaging om bij invulling hiervan rekening te houden.

Hot-spots van biodiversiteit mogen niet beperkt blijven tot natuurgebieden in Vlaanderen. Dat is volstrekt onvoldoende om de biodiversiteit te behouden. Op de internationale Biodiversiteitstop in Nagoya werd beslist dat tegen 2020 17% van het land effectief beschermd en beheerd

moet zijn. Vlaanderen heeft dus nog een hele weg te gaan!

Een voldoende groot netwerk aan goed beheerde natuurgebieden is een eerste stap.

Verder is het van essentieel belang dat soorten vrij kunnen migreren van het ene natuurgebied naar het andere. Er dienen dus goed geplande en passend beheerde corridors ingericht te worden tussen de natuurgebieden. De samenwerking en overeenkomsten tussen gemeenten en Natuurpunt, die via het ondertekenen van een lokaal biodiversiteitscharter er mee voor gaan zorgen dat het verlies aan biodiversiteit terug gedrongen wordt, ook buiten de natuurgebieden, zijn dus erg waardevol. Morsel, Boechout en Lint tekenden al.

De impact van vermessing, verdroging, verzuring en versnippering op de Vlaamse natuur moet dringend worden beperkt. Landbouwgronden, bossen, visserijgebieden, groene zones (én onze eigen tuin zeker ook) moeten vanaf nu duurzaam beheerd worden met het oog op het behoud of het versterken van de biodiversiteit.

Bron: www.natuurpunt.be

*Meer info is te vinden op volgende websites:
www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/lokale-biodiversiteit_1719.aspx*

www.waarnemingen.be

www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/tuin_271.aspx

Moet er nog water zijn ?

Zoals we met zijn allen een ecologische voetafdruk hebben, zo lopen we ook rond met een watervoetafdruk. Die ziet er niet zo best uit, want diverse milieu-organisaties berekenden dat die momenteel oploopt tot maar liefst 7400 liter zoet water per dag !

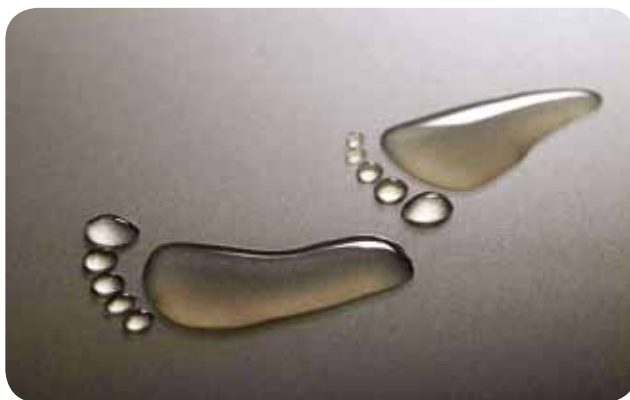
Een gigantische hoeveelheid, die we vanzelfsprekend niet uitsluitend danken aan ons rechtstreeks waterverbruik, maar waarbij ook alle andere factoren van voedsel- en andere producties zijn meegerekend. Zo leren we dat er voor de

productie van een rundsbiefstuk van 200 gram maar liefst 3960 liter water nodig is. Voor een halve kilo kaas gaat er 2400 liter in de productie, en voor 750 gram koffie zien we 1050 liter water verbruikt worden. Voeding in het algemeen is trouwens goed voor 70 procent van onze totale watervoetafdruk.

Ook kleding eist een behoorlijk waterverbruik. Eén voorbeeld: de productie van een katoenen T-shirt is goed voor 2700 liter water nog voor je het gaat dragen en wassen.

Hoog tijd dus om eens goed na te denken en maatregelen te bedenken die dat gigantisch waterverbruik kunnen beperken. Tot de mogelijkheden behoren de keuze voor seizoensproducten uit eigen streek, af en toe een vegetarische maaltijd en nog zoveel andere.

Je vindt veel praktische informatie op de websites www.watervoetafdruk.be, en www.ecolife.be.

Beide websites dagen mensen uit om over te schakelen op een ecologische manier van leven. Besparingstips en eenvoudige maatregelen kan je hier makkelijk vinden.

Ook het jonge volkje van 10 tot 14 jaar onder ons

kan de voetafdruk in klasverband spelenderwijs zelf berekenen aan de hand van enkele vragen op voetzoekersjunior.wwf.be

De niet-websiters onder ons kunnen informatie bekomen bij Ecolife, Valkerijgang 26, 3000 Leuven, tel. 016 22 21 03.

Op plukboerderijen en zelfoogstuinen, kan je bij lokale landbouwbedrijven wekelijks verse groenten en fruit uit eigen streek zelf plukken of afnemen. Eet lokaal; een duurzaam en leuk initiatief!

Meer info o.a.: www.csa-netwerk.be/

Bron: Verrekijker december 2010

Foto: Foto wolfhound19

Onmisbare vrijwilligers

2011, naast het Internationaal Jaar van de Bossen, ook het Europees Jaar van de Vrijwilliger. Tijd om even alle vrijwilligers, van vroeger en nu, eens in het zonnetje te zetten voor hun onmisbare inzet en enthousiasme!

Natuurpunt Land van Reyen draait vanaf het ontstaan bijna uitsluitend op vrijwilligerswerk, zonder die vele inspanningen zou onze afdeling snel in het niets verdwijnen. Dank aan iedereen!

Onze Natuurpunt-afdeling is de 4de grootste afdeling van Vlaanderen. Sinds kort kwam er ook nieuw natuurgebied bij, en daar mogen we met z'n allen trots op zijn! Bovendien werden reeds in verschillende gemeenten van onze afdeling biodiversiteitscharters ondertekend met de gemeentelijke overheid, waarbij beide partijen zich engageren om een aantal concrete doelstellingen te verwezenlijken binnen een redelijke termijn. Ook daarvoor is man- en vrouwkracht nodig. Tijdens de ledennieuwjaarsreceptie van Mortsel hebben enkele mensen zich bereidwillig aangeboden om daar actief te helpen. Waarvoor onze dank. Toch blijft bijkomende hulp in de ganse afdeling Land van Reyen noodzakelijk.

Daarom polsen we in 2011 nog steeds naar medewerkers om ons team van vrijwilligers te versterken. Leeftijd heeft geen belang; integendeel, het mag gerust wat jonger. Onze vrijwilligers vergrijzen immers. Een oproep dus, ook naar de jongeren toe: bekijk dit jaar eens wat je kan betekenen voor Natuurpunt, en kom ons team vergroten. Hoeveel tijd je vrij hebt, maakt niet uit.

Kom je alleen, in familieverband of in groep wat tijd maken voor de natuur in je eigen omgeving? We zullen je met open armen ontvangen. De natuur heeft je nodig!

Wat?

- Steek je graag de handen uit de mouwen in de buitenlucht?
- Kan je helpen bij opruimacties?
- Kom je mee beheren om te behouden?
- Zin om soep te maken voor die noeste werkers of een lekkere appelflap?
- Wil je een activiteit helpen organiseren?
- Ben je een kei in het herkennen van vogels, planten, zwammen, mossen, ... ?
- Heb je ervaring met jongerenwerk of kan je goed overweg met de jeugd?
- Handig met computer, fototoestel, pen of potlood?
- Heb je een uurtje vrij om folders in je wijk of gemeente te bussen?
- Ben je thuis in administratief werk?
- Ben je een natuurbewuste duizendpoot?
- ...

Alle hulp is meer dan welkom, hoe klein of beperkt ook. Samen zorgen we voor het veiligstellen van natuur en biodiversiteit in Land van Reyen.

Kies alvast eens een datum uit de activiteitenkalender en kom even een kijkje nemen of een

handje toesteken.

Of meld je aan bij Bert Andries, 03 455 82 89, bert.andries@landvanreyen.eu

Meer info : www.landvanreyen.eu/home/algemeen/vacatures.htm

De Rietvink op je iPad? Of gewoon thuis op je computer?

Vanaf nu kan het!

Natuurpunt Land van Reyen wil het digitale tijdperk niet missen en stelt vanaf heden een digitale versie van de Rietvink ter beschikking van zijn leden.

Makkelijk, én in kleur komen de foto's nog beter tot hun recht! Papier en portkosten gespaard, je voetafdruk daalt, en je levert hiermee een positieve bijdrage aan milieu en natuur.

Wat kan je doen om vanaf nu van deze service te genieten? Gewoon je naam, adres, lidnummer en e-mailadres doorgeven aan Wouter via: naatuurpunt@landvanreyen.eu, en vanaf dan krijg je de Rietvink vier maal per jaar digitaal. Doen!

Deze service geldt uiteraard alleen voor leden en zolang je lid blijft van onze afdeling. Let wel: als je de digitale Rietvink ontvangt, krijg je geen papieren versie meer!

Onze gratis elektronische up-to-date nieuwsbrief het Oranje.tipje blijft bestaan los van dit nieuwe initiatief. Wie graag de papieren versie blijft ontvangen, hoeft niets te doen en kan de oude vertrouwde Rietvink blijven koesteren zoals voorheen.

*Tekst: Bert Andries
Foto: Nick Schryvers*

Ledenontmoeting

Natuurpunt Land van Reyen

De 17de ledenontmoeting in januari trok een vijftigtal nieuwsgierige leden naar zaal Stanislas. Kernploeg Berchem zorgde voor een warm onthaal, er werd kennis gemaakt tussen ouwegetrouwen en nieuwelingen, en ook geschonken en geklonken op het nieuwe Natuurpuntjaar.

Erik Molenaar, natuurstudieverantwoordelijke en conservator van Wolvenberg, sprak als eerste boeiend over biodiversiteit en flora-valsing: spontane vestigingen van niet inheemse soorten die soms als een ware plaag in onze streek en natuurgebieden voorkomen. De exoten werden vakkundig op foto voorgesteld.

In zijn speech had voorzitter Bert Andries, het onder meer over het Charter voor Biodiversiteit dat al door drie gemeenten binnen onze afdeling werd ondertekend. Verder sprak hij vol trots over de voltooiing van de grote werken in de Molenbeekvallei en de vele plannen die op stapel staan voor 2011 in alle gemeenten binnen onze afdeling. "Verlies aan biodiversiteit, overstromingen, stormen en orkanen, het kostte allemaal al enorme sommen geld en veel ellende op wereldvlak. Ook in Vlaanderen worden maatregelen te weinig en te traag genomen. Blijvend aandringen op vermindering van uitstoot, ruimte geven aan water, en daarmee gepaard onze eigen waterveiligheid en waardevolle natuur, het blijft een noodzakelijke oproep. Bij Natuurpunt Land van Reyen gaan we samen voor méér natuur, die we ook samen meer biodivers zullen maken." Berts' oprechte dank ging dan ook naar alle vrijwilligers én naar alle trouwe leden, zeker ook naar de 4 % nieuwe leden die er in 2010 bij kwamen. "Jullie steun is onontbeerlijk om bij lokale en andere overheden het belang van natuur te blijven verdedigen." besloot hij.

Last but not least, bracht Frank Adriaensen een sprekende foto-reportage van zijn rondreis aan boord van expeditie-schip Plancius, vertrekkend vanuit Patagonië, richting Falklands. (De verregaande douanepraktijken daar duiden nog steeds op een onverteerd twistpunt tussen Groot-Brittannië en Argentinië.) Vandaar ging het, soms over ruwe zee, langs gigantische ijsschotsen naar uitgelezen plekken voor een natuurfoto-graaf als Frank. Zijn prachtige beelden van de poolnacht, van zeevogels en -zoogdieren, deden iedereen een beetje wegdromen: we hoorden bijna écht de brullende robben, de schreeuwende zeevogels en de kou van de Antarctische zomer leek ook in onze neuzen te bijten. Franks' deskundige uitleg met hier en daar een extra anekdote maakte zijn verhaal compleet. Wie erbij was, kan getuigen.

*Tekst : Marita Van der Gucht
Foto's : Erik Molenaar, Miel Wagemans*

Erik aan het woord. (MW)

Speech van voorzitter Bert. (EM)

Geboeid door de robben. (MW)

Toasten hoort erbij. (MW)

Bloemen voor Frank. (EM)

Rietvinkjes!

Wegens werken aan de Vremdesesteenweg in Vremde zal de verkeerssituatie aangepast worden en is het bereiken van de Molenbeekvallei aan het Don Bosco tehuis (Broechemsesteenweg 100) niet eenvoudig.

Voor de officiële opening van de kijkhut en de wandelingen in de Molenbeekvallei op 29/5, maar ook voor de paddenstoelenwerkgroep Mycoflora op 8/5, de vlindercurcus op 16 en 23/5, raden we aan de werkzaamheden te volgen via : www.boe hout.be (klik op: "overzicht van alle nieuwsberichten", en dan op: "heraanleg Vremdesesteenweg"). Bellen of mailen voor meer info kan ook bij conservator Jef Haverals, jef.haverals@skynet.be, 03 455 21 81.

De voorlopige resultaten van het telweek-end Vogels voeren en beloeën in februari: meer dan 6200 tellingen werden doorgegeven in Vlaanderen. Het meest spectaculaire voorlopige resultaat is dat de vink de huismus van de eerste plaats als talrijkste vogel op de voederplaatsen heeft verjaagd! De eerste keer in elf jaar tuinvogel-tellingen dat dit op nationaal vlak gebeurt! De voorlopige top vijf is: vink, huismus, koolmees, merel, Turkse tortel. Ook de andere vinkensoorten, groenling en keep, stevenen af op recordaantallen.

Bij de jaarlijkse nestkastencontrole in Klein-Zwitserland werden in december opvallend minder dode vogeltjes genoteerd, vooral van kool- en pimpelmezen.

De bomenkap in het Kapellekensbos in Lint is nu achter de rug. De eikenstammen zijn verscheept richting... China. Het achtergebleven sprokkelhout wordt stelselmatig weggehaald. De mezen zoeken opnieuw hun weg in dit kale stuk "bos".

Kort voor Kerstmis was er in het Mortselse natuurgebied, Klein-Zwitserland, een vos op bezoek.

Op kerstdag zag Annelies Jacobs in Klein-Zwitserland een laag overvliegende ruigpootbuiszard. De volgende dagen werd de vogel nog een paar keer gespot op de trektelpost Zigeuner. Haar mooie foto's staan te kijk op www.waarnemingen.be.

Einde februari werd het infobord omgeduwd in Klein-Zwitserland. Het Gemeentelijk Technisch Instituut signaleerde de feiten en zorgde er ook voor dat het bord opnieuw overeind kwam. Waarvoor onze dank.

Niet zo ver van Klein-Zwitserland, in de Amadeus Stockmanslei, Mortsel, werd een houtsnip gevonden. De vogel herstelde tijdens een kort verblijf bij het gastgezin en werd vrijgelaten op Fort 4. Dank aan deze natuurvrienden met een groot hart!

Exoten in Mortsel. Er leven nog altijd teveel waterschildpadden in de Mortselse Fort 4-vijver. De stadsdiensten slaagden er verleden jaar wel in om er opnieuw zeven te vangen. Aan de bestrijding van een klein stukje Japanse duizendknoop wordt verder gewerkt. De enkele Canadese ganzen vormden verleden jaar geen echt probleem aan Fort 4. Als het aantal groeit worden de eieren geschud.

Op 13 februari al zag Marc Broeckx de eerste tekens van de lente in de Molenbeekvallei: dotterbloemen en weidepaddenstoelen.

Samen met de kijkers bouwt het TV-programma "Dieren in nesten" een fonkelnieuwe biotoop. Natuurpunt werkte met veel plezier mee aan dit waardevolle initiatief en vraagt leden om vooral mee te bouwen. Jong en oud, of je nu in de stad of op het platteland woont, iedereen kan meedoen. De één-reeks loopt op zaterdagavond, nog tot 28 mei.

Elke regio in Vlaanderen heeft z'n inheemse struiken en bomen. Sinds januari is er een nieuwe website waar je handig kan opzoeken welke soorten typisch zijn voor jouw streek. Foto's en enorm veel informatie op www.plantvanhier.be. Bovendien kom je te weten welke aanplantingen nuttig zijn voor vlinders, insecten, enzovoort.

Zoek je informatie over exoten (al jaren goed bedoeld aangeplant in tuinen en parken) en hun ecologische invloed, op www.alterias.be staan ze duidelijk vermeld. Je kan er een zwarte lijst downloaden, zodat je bij een nieuwe aankoop voor je tuin de komende maanden die soorten kan vermijden.

In de lente worden veel dieren wakker; padden, salamanders, egels,... kennen de verkeersregels niet.

Wist je dat op www.waarnemingen.be al 144.242 nachtvlinders werden doorgegeven door 478 waarnemers? En dat op de Ankonadag onder andere ook vermeld werd dat er 380 soorten wilde bijen bestaan die onderverdeeld worden in 30 families? En dat het hoogdringend is voor onze voedselketen dat we die beschermen?

Met je lidnummer (vooraan op het adresetiket van De Rietvink) kan je je registreren, en later ook inloggen op www.natuurpunt.be en kunnen leden gratis wandelplannetjes downloaden van alle natuurgebieden in Vlaanderen. Het Hallerbos is een grote aanrader deze lente, er is o.a. een hyacintenwandeling op zondag 24 april...

Er zijn veel mensen begaan met de natuur in onze afdeling en vrijwilligers steken vrije uurtjes graag in het noodzakelijke en zorgzaam werk. Wie komt meehelpen?

natuurpunt

VERDWENEN?

Wacht niet tot het te laat is

www.natuurpunt.be/lokaal biodiversiteit

KBC Bank & Verzekering

HEUVELSTRAAT 56,
2530 BOECHOUT
Tel. 03/460.31.00
www.kbc.be

we hebben het voor u

KBC Bank & Verzekering

DORPSPLAATS 22-23,
2531 VREMDE
Tel. 03/460.19.80
www.kbc.be

KBC Verzekeringen

Keersmaekers nv

MOLENLEI 96,
2530 BOECHOUT
Tel. 03/455.01.00
www.kbc.be

BEDDEN- EN MATRASSENBEDRIJF

Ruotwel

SLAAPCOMFORT OP MAAT

Antwerpsestraat 201-203-209 Mortsels
tel. 03/449.90.47

Die boom ken ik nog niet!

Wanneer je met familie of vrienden op wandel bent, wordt er van een Natuurpunter verwacht dat hij/zij enige natuurkennis aan de dag legt. Het is dan niet prettig wanneer je met je mond vol tanden staat wanneer de vraag wordt gesteld welke boom of struik er te zien is.

Voorals in de wintermaanden is het niet altijd evident om een boom of struik te herkennen, vermits er dan geen bladeren aan hangen. Met enig geluk liggen er nog bladeren op de grond, maar ook dat is niet altijd een maatstaf. Er zijn wel andere kenmerken die de soort bepalen zoals de stam en de groeiwijze, maar dan moet je die kunnen herkennen.

Die kennis brengen we je graag bij tijdens een cursus 'Bomen en struiken', gegeven door niemand minder dan onze meest beroemde lesgever Hans Vermeulen van Natuurpunt Educatie. Hans geeft twee theoretische lessen over de bladeren, de bloemstructuur, de knoppen, de vruchten en de schors, zodat je een boom of struik in elk seizoen feilloos kan determineren. Daarnaast geeft Hans ook een aantal verhaaltjes en weetjes mee die je kennis extra prettig en nuttig maken.

Op de theorielessen volgen twee praktijklessen in de Lintse omgeving, waar de opgedane kennis getoetst wordt aan de praktijk. In eerste instantie komen alle inheemse soorten aan bod, maar er wordt ook gepraat over veel voorkomende exoten.

De deelnemers krijgen naast de syllabus een handig determinatiesleuteltje mee, waarmee ze ook na afloop van de cursus op stap kunnen gaan om de verworven kennis nog verder uit te breiden.

De theorielessen vinden plaats op vrijdag 29 april en 6 mei 2011, telkens van 19.30 tot 22.30 uur met een kleine pauze, in lokaal 7 van OC De Witte Merel, Liersesteenweg 23 te Lint. Deze locatie is bereikbaar met het openbaar vervoer De Lijn, busnummers 130, 132 en 135.

De praktijklessen vinden plaats op zaterdag 14 en 21 mei, telkens van 9 tot 12 uur.

Deelname aan deze cursus 'Bomen en struiken' kost 30 euro voor niet-leden van Natuurpunt. Leden betalen slechts 20 euro, ook wie zich lid maakt tijdens de eerste les.

Om praktische redenen wordt het aantal deelnemers beperkt. Je bent pas ingeschreven na storting van het verschuldigde bedrag op rekening nr. 000-1002509-14 van Natuurpunt Land van Reyen met de vermelding 'cursus Bomen en struiken' plus naam en adres en eventueel lidnummer. De inschrijvingen worden definitief afgesloten op 22 april 2011.

Voor meer informatie kun je terecht bij Paul Van Deuren, 03 289 09 32, paul.van.deuren@telenet.be

*Tekst: Paul Van Deuren
Foto: Jean-Claude Mortier*

Lint doet ook mee!

Onder groot applaus van een talrijk publiek werd tijdens een Open Milieuraad op 17 maart in Lint het lokale biodiversiteitscharter ondertekend door burgemeester Stanny Tuyteleers, schepen voor Milieu Patrick Mariën en Natuurpunt Land van Reyen-voorzitter Bert Andries. Daarin staan een aantal ambitieuze doelstellingen voor de nabije toekomst. Samen gaan we vol optimisme een natuur-rijkere toekomst tegemoet, en streven we ernaar de biodiversiteit in ons dorp te bewaren. De klemtoon ligt onder meer op de inventarisatie en monitoring van de twee amfibieënpoeLEN in het gemeentebos, op een nog aan te leggen vlinderweide én een hoogstamboomgaard, maar ook op tal van andere initiatieven waarover we iedereen graag via De Rietvink en op onze website op de hoogte houden. Dank aan iedereen die er bij was om dit te ondersteunen, het sprak écht boekdelen!

*Tekst: Paul Van Deuren
Foto's: Freddy Schallenberg*

Veel aandacht bij de toehoorders voor de verschillende sprekers.

Hans Vermeulen van Natuurpunt Educatie boeit iedereen met presentatie.

Schepen voor Milieu Patrick Mariën schetst het fenomeen 'biodiversiteit' in zijn algemeenheid.

Receptie met biologisch streekbier Gageleer.

Burgemeester Stanny Tuyteleers tekent als eerste het charter.

Vremde Molenbeekvallei

Warme nieuwjaarsdrink op ijskoude avond

Het was droog maar bitter koud die avond 28 januari. De zon die overdag scheen, was al lang verdwenen en de temperatuur daalde snel ver onder het vriespunt. Om leden en vrijwilligers te bedanken voor hun trouw en hulp, organiseerde het beheersteam van Vremde een nieuwjaarsdrink in openlucht.

Dik ingeduffeld en gewapend met een zaklamp kwamen een tiental moedigen door de bevroren wei naar het grote kampvuur. Conservator Jef Haverals voorzag iedereen van verwarmende drankjes en hield het vuur brandend met zijn plantaardig wondermiddel! Omstaanders hielpen hem daar gretig bij. Het vuur laaide uiteindelijk op, ondanks het natte populierenhout. Op deze heldere nacht vol sterren werd alvast geklonken op een mooie biodiverse toekomst voor de prachtig heringerichte Molenbeekvallei.

Foto's: Marlies Van Waerebeke

Waterveiligheid dankzij Natuurpuntgebied Vremde

Natuurpunt Land van Reyen koopt in de Molenbeekvallei al 15 jaar percelen met hoge natuurwaarde aan. Alles bij elkaar nu zo'n 40 hectare. In de eerste plaats om de waardevolle natuur te behouden en te ontwikkelen voor de toekomst, maar er is meer. Natuurpunt heeft al verschillende grote en kleinere ingrepen gedaan aan de waterhuishouding van de beekvallei, vooral om verdroging ten koste van de natuur tegen te gaan. Ecologische oeveraanpassingen (vooral afschuinen van de oevers), aanleggen van natuurlijke overstromingsgebieden, hermeandering van de beek, hier en daar visvriendelijke stuwtes en vooral grote plasbermen (flinke verbredingen van de beek die enkel bij hoge waterstand onder water komen) zorgen voor een groter 'waterbergend vermogen', zeg maar de natuurlijke sponsfunctie van de vallei. Het regenwater wordt langer ter plaatse vastgehouden voor het afstroomt naar lager gelegen gebieden. Het water kan zo ook beter in de bodem infiltreren om de grondwaterlagen aan te vullen.

In september 2010 realiseerde Natuurpunt haar grootste herinrichtingsproject aan de beek aan het einde van de Abdijweg. Net op tijd, zo bleek. In het weekend van 13-14 november gingen de hemelsluizen open en half Vlaanderen stond onder water. Niet zo in de Molenbeekvallei. 't Is te zeggen eigenlijk wel, maar dan op plaatsen in het natuurgebied waar we het zelf wensten en planden. Zo stroomde er, zoals vroeger wel eens gebeurde, geen water over de Smeendijk dankzij onze ingrepen in het brongebied. En voor het eerst bij grote wateroverlast vloeide ook een serre aan de Grote Hoeve weg stroomafwaarts van het natuurgebied niet onder. Op die manier bewijst Natuurpunt met het natuurgebied Molenbeekvallei niet alleen een dienst aan het natuurbehoud, maar ook aan de waterveiligheid in onze gemeente en in de stroomafwaarts gelegen gebieden in het Kleine Netebekken, zoals Emblem en Lier.

Tekst en foto's: Bert Andries

Foto 1: Grote plasberm aan het einde van de Abdijweg.

Foto 2: Molenbeekvallei vervult 'sponsfunctie' bij hevige regenval.

Leerkrachten wetenschappen Sint-Gabriel in de Molenbeekvallei

In november brachten directeur Jean-Marie Van Gaveren en de leerkrachten wetenschappen van het Sint-Gabrielcollege in Boechout een werkbezoek aan de Molenbeekvallei. Er was interesse om nauwer samen te werken tussen het college en ons natuurgebied. De nabijheid van de Molenbeekvallei biedt immers unieke kansen om de leerlingen mee te betrekken in wetenschappelijk onderzoek in en rond de Molenbeekvallei.

Frank Adriaensen, zelf bioloog, was gids van dienst om het geïnteresseerde gezelschap rond te loodsen in de vallei. Dat loodsen mag je gerust letterlijk nemen. Net op dat moment stond half Vlaanderen onder water. En dus ook een groot deel van ons natuurgebied stond blank. (zie ook artikel waterveiligheid op blz. 15)

Eigenlijk kwam dat goed uit, want zo konden de leerkrachten met hun eigen ogen zien, hoe de waterberging in de Molenbeekvallei in zijn werk gaat. Met de voeten in het stromende water is het redelijk indrukwekkend om te zien hoe duizenden tonnen water tijdelijk vastgehouden worden in ons natuurgebied en zo voor waterveiligheid stroomafwaarts zorgen. Meteen ook een goede test voor onze recente ingrepen aan de beek: grote plasberm, beekboderverhoging en nieuwe stuw. Het was dus het ideale moment om uitleg te geven bij dit praktijkvoorbeeld. De leerkrachten waren zichtbaar onder de indruk.

Bij een drankje achteraf werden afspraken gemaakt om projecten op te starten waarin leerlingen aan zelfstandig wetenschappelijk onderzoek zouden komen doen in de Molenbeekvallei. Er wordt gedacht aan geologie, aardrijkskunde, biologie uiteraard en wateronderzoek (beek- en grondwater). Het belooft alvast een vruchtbare samenwerking te worden waar Sint-Gabriel en de Molenbeekvallei beter van zullen worden!

Bijna verzopen leerkrachten

Molenbeekvallei vangt water op

Tekst en foto's: Bert Andries

Zaterdag 2 april

Lint

Zwerfvuil opruimactie langs het fietspad Kontich - Lier. Met vuilniszakken, handschoenen en vuilprikers ruimen we op wat achteloos gedumpt werd. Zwerfvuil is gevaarlijk voor de reeën en andere dieren in het bos, het vervuult de bodem enorm en oogt alles behalve proper. Samenkomst om 10 uur aan de spoorwegovergang op het einde van de Luitersheide. Materiaal is beschikbaar. Helpende handen meer dan welkom! Voorziene einde rond 12 uur.

Info: Paul Van Deuren, paul.van.deuren@telenet.be
03 289 09 32.

Zondag 3 april

Antwerpen LO (Mycollora)

De paddenstoelenwerkgroep verzamelt op de parking Halewijnlaan 41, Antwerpen LO. Daarna wandelen ze richting manège, Charles De Costerlaan 97 om fungi in het Sint Annabos te determineren. Van 10 tot 12.30 uur. Iedereen welkom!

Meer info op blz 4. Vooraf inschrijven bij Yves Joris, fa866819@skynet.be, 03 440 08 70.

Zondag 17 april

Mortsel

Voorjaarsbloeiërswandeling in Klein-Zwitserland. Je maakt kennis met heermoes, klein hoefblad, paasbloemen, berken en wilgen. De vogels gaan weer broeden, de hazelwormen komen weer te voorschijn en de padden leggen hun eitjes in de poel. Kortom, je beleeft volop de lente, onder leiding van conservator Yves Joris. Afspraak om 14 uur aan Hoeve Dieseghem in de Wouter Volcaertstraat. Einde rond 16 uur. Naaften kan in het cafetaria van Hoeve Dieseghem.

Info: Yves Joris, fa866819@skynet.be,
03 440 08 70.

Derde zondag van de maand, dat betekent ook dat Natuurpunt Land van Reyen open deur houdt in Hoeve Dieseghem. Je ontmoet er andere natuurliefhebbers en medewerkers van Natuurpunt. Je kan er met al je vragen terecht en de Groene Winkel is open van 14 tot 17 uur.

Info bij: Vera Sloomans, Boechoutselei 56,
2540 Hove, jan.vera@skynet.be

Vrijdag 22 april

Berchem

Kernvergadering Natuurpunt Wolvenberg Natuurlijk. Afspraak om 19.30 uur, Ferdinand Coosemansstraat 24, Berchem

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be,
03 218 59 69.

Paasmaandag 25 april

Berchem

Dag van de Aarde, begeleid wandeling van 10 tot 12.30 uur. Wolvenberg extramuros. Afspraak aan de tramlijn Brilschans op de Grote Steenweg. Noteer deze belangrijke dag in je agenda!

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be,
03 218 59 69.

Vrijdag 29 april

Lint

Eerste theorieles van de cursus startend in april 'Bomen en Struiken' in lokaal 7 van het OC De Witte Merel, Liersesteenweg 23 in 2547 Lint. Aanvang 19.30 uur, einde 22.30 uur met korte pauze. Tweede theorieles op vrijdag 6 mei, gevolgd door 2 praktijklessen op zaterdagen 14 en 21 mei. Inschrijven kan tot 22 april. Iedereen kan inschrijven.

Meer info hierover op blz. 13 en bij Paul Van Deuren, paul.van.deuren@telenet.be,
03 289 09 32.

Zondag 8 mei

Vremde (Mycoflora)

Alle enthousiaste paddenstoelliefhebbers zijn welkom op de determineerwandeling in de Molenbeekvallei! Afspraak om 10 uur aan de kapel, naast het Don Bosco Jongenstehuis, Broechemsesteenweg 100, Vremde. Eindhalte bus 14.

Meer info op blz. 4 en bij Yves Joris, fa866819@skynet.be, 03 440 08 70.

Maandag 16 mei

Vremde

Start van de nieuwe cursus in mei 'Vlinders in de tuin', van 19.30 uur tot 21.30 uur in zaal Den Boom, Boomkensstraat 4A in Vremde. Tweede theorieles op 23 mei, gevolgd door 2 excursielessen op zaterdagen 28 mei en 11 juni. Een aanrader, én open voor iedereen!

Meer info op blz. 27 en bij Marc Broeckx, broeckxmarc@skynet.be, 03 354 04 62.

Zondag 15 mei

Berchem

Voorjaarswandeling Wolvenberg om 10 uur. Iedereen kan meewandelen op dit publiek moment. De lente loopt al op zijn einde, maar er staat nog veel in de startblokken in Wolvenberg. Hoor je graag meer? Afspraak aan de hoofdingang op de hoek van de Singel en de Posthofbrug. Openbaar vervoer: alle bussen, treinen en trams naar station Berchem.

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be, 03 218 59 69 of 0474 820471.

Zondag 29 mei

Vremde

Plechtige inwandeling van de heringerichte Molenbeekvallei om 10 uur aan de Maria Magdalenakapel, bij Don Bosco, Broechemsesteenweg 100 in Vremde (eindhalte bus 14). Einde rond 13 uur. Stevig waterdicht schoeisel noodzakelijk. Iedereen welkom! Meer info op blz. 26.

Info: Jef Haverals, jef.haverals@skynet.be, 03 455 21 81.

Zondag 15 mei

Mortsel

Derde zondag van de maand, dat betekent dat Natuurpunt Land van Reyen weer open deur houdt in Hoeve Dieseghem. Je ontmoet er andere natuurliefhebbers en medewerkers van Natuurpunt. Je kan er met al je vragen terecht en de Groene Winkel is open. Van 14 tot 17 uur.

Info: Vera Sloomans, Boechoutselei 56, 2540 Hove, jan.vera@skynet.be

Vrijdag 3 juni

Berchem

Kernvergadering Natuurpunt Wolvenberg Natuurlijk met zomerwandeling. 19.30 uur. Ferd. Coosemansstraat 24, Berchem (bij mooi weer op het Prieel!)

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be, 03 218 59 69.

Zaterdag 4 juni

Lint

Zwerfvuil opruimactie langsheen fietspad Kontich - Lier. Samenkomst om 10 uur aan de spoorwegovergang op het einde van de Luitersheide. Materiaal is beschikbaar. Einde rond 12 uur. Vrijwilligers meer dan welkom!

Info: Paul Van Deuren, paul.van.deuren@telenet.be, 03 289 09 32.

Wilgenkatjes, de lentewind zorgt graag voor de verspreiding van de zaden. (LV)

Slanke sleutelbloem. (LV)

Pad op pad? (GVD)

Voorbode van de nakende lente. (MB)

Een donsvoetje in de Molenbeekvallei? (MB)

Foto's in deze speciale lente-katern:
Glijn Van Driessche, Marc Broeckx, Lian Verbeke

Oranjetipje, fraaie voorjaarsvlinder (GVD)

Weegbree (GVD)

Staartmees (GVD)

Fuut-taxi! (GVD)

Wolfsmelk (GVD)

Reiger op uitkijk naar lekkere hapjes (GVD)

Schorpioenvlieg (GVD)

Langpootmug (GVD)

Bosnemoon, een bosbezoek zeker waard (LV)

Zondag 5 juni

Mortsel

Velt-ecotuindagen. Eén van die tuinen vind je aan de Neerhoevelaan 72, tegenover het Fort. Het gaat om een natuurvriendelijke siertuin en een grote groenten- en fruittuin. Je kan er kennismaken met Velt, Natuurpunt, Transitie en de stedelijke milieudienst. Ook een imker en een wijnmaker komen langs. Van 10 tot 18 uur. Organisatie: Velt i.s.m. onder meer Natuurpunt.

Info: info.grootmortsel@velt.be, 03 297 39 86.

Zondag 12 juni

Mycoflora (Land van Reyen)

De paddenstoelenwerkgroep trekt er weer op uit. Deze maand afspraak om 10 uur aan het natuurreservaat Wolvenberg in Berchem bij de blauwe container; hoek Singel en Posthofbrug. Einde rond 12.30 uur.

Meer info op blz. 4 en bij Yves Joris, fa866819@skynet.be, 03 440 08 70.

Zondag 12 juni

Berchem

Afspraak om 10 uur voor de Pinksterwandeling in Wolvenberg aan de blauwe container, hoek Singel en Posthofbrug.

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be, 03 218 59 69.

Zaterdag 18 juni

Mortsel

Steek je mee de handen uit de mouwen in Klein-Zwitserland? Van 10 tot 16 uur kan je helpen maaien en gras afvoeren. Zorg voor stevige kledij, Natuurpunt zorgt voor materiaal, eten en drinken. Afspraak om 10 uur aan Hoeve Dieseghem in de Wouter Volcaertstraat. Natuurlijk ben je ook welkom als je maar een paar uur kan helpen!

Info: Yves Joris, fa866819@skynet.be, 03 440 08 70.

Zondag 19 juni

Mortsel

Hoevefeest. Met een gezellig café in de boomgaard van Hoeve Dieseghem en een zoektocht voor het hele gezin. Iedereen welkom! Je kunt er zoals elke derde zondag van de maand ook terecht met al je natuurvragen, je ontmoet er natuurliefhebbers, je kan mee wandelen in Klein-Zwitserland en je kan aankopen doen in de Groene Winkel, bijvoorbeeld een voorraadje Gageleerbier inslaan. Van 14 tot minstens 17 uur. Hoeve Dieseghem vind je in de Wouter Volcaertstraat.

Info: Vera Sloomans, Boechoutselei 56, 2540 Hove, jan.vera@skynet.be

Zaterdag 25 juni

beheer in Molenbeekvallei - Vremde

Maaien en afvoeren van het maaisel op onze kwetsbare hooilanden aan de Molenbeek. Een andere manier om er de natuur te leren kennen. Steevolle momenten zijn gegarandeerd, hopelijk onder een deugddoende zomerzon! Stevig waterdicht schoeisel gewenst. Voor drankjes wordt gezorgd.

Wanneer: 9.30 uur, einde ongeveer 13 uur. Helpende handen welkom!

Waar: Kapel aan Don Bosco Jongenstehuis, Broechemsesteenweg 100 in Vremde (eindhalte bus 14). Voor de laatkomers: Abdijweg inslaan en daar vind je ons wel.

Info: Jef Haverals, jef.haverals@skynet.be, 03 455 21 81.

Elke woensdag

Beheerswerken in Berchem:

Vanaf het zomertuur: elke wo-avond beheerswerken op Wolvenberg van 19 tot 21 uur. Bijeenkomst aan de hoek van de Posthofbrug en de Singel. Iedere helpende hand is welkom!

Info: Erik Molenaar, erik.molenaar@skynet.be, 03 218 59 69.

 Biodiversiteit in je tuin.

Natuurpunt tracht zoveel mogelijk aan biodiversiteit veilig te stellen in de natuurgebieden.

Nochtans beslaan alle privétuinen bij elkaar opgeteld, een grotere oppervlakte dan alle Vlaamse natuurgebieden samen. Net daarom vindt Natuurpunt de tuinnatuur erg belangrijk. Er ligt dus een grote verantwoordelijkheid voor behoud van lokale fauna en flora bij tuinbezitters. Je tuin bekijken zoals een conservator een natuurgebied bekijkt, is de beste manier om deze verantwoordelijkheid op te nemen. Heel wat tuinliefhebbers denken ten onrechte dat een ecologische tuin snel een wildernis wordt of danig verwaarloosd oogt. Niets is minder waar! Door bewust in te spelen op natuurlijke processen en pesticiden te vermijden, geef je de natuur in je tuin volop kansen.

Inheemse bomen, hagen en struiken

Kiezen voor inheems plantmateriaal zorgt voor een aantrekkelijk leefgebied voor heel wat dieren. Algemene zangvogels zoals merel, heggemus, zwartkop, vink en roodborst rekenen erop. Ook kleine zoogdieren zoals egels maken dankbaar gebruik van de beschutting die hagen en houtkanten bieden. Inheemse struiken zijn ook een bron van leven voor een waaier aan insecten: van wilde bijen tot vlinders of zweefvliegen. Die vormen op hun beurt weer een belangrijke voedselbron voor vogels of vleermuizen. Inheems plantmateriaal betekent dus meer leven in de tuin! In de klassieke coniferen haag valt er voor de meeste dieren weinig te rapen.

Niet alleen als leefgebied zijn hagen en houtkanten nuttig. Ze doen ook dienst als natuurverbinding. Vlinders en kleine zoogdieren die onderweg zijn naar een nieuw leefgebied maken tijdens hun reis gebruik van lijnvormige elementen in het landschap. Hagen en houtkanten zijn zo'n nuttige landschapselementen. Bovendien doen streekeigen aanplantingen het gewoon beter in onze tuin.

Ook dood hout zorgt voor leven. Snoeihout kan je verwerken in een mooie takkenwal die als afslui-

ting en schuilplaats dienst kan doen. Salamanders en egels vinden daar geschikte plekjes om de winter door te brengen. Een stapeltje stenen bovenop takken van snoeihout vormt een gezochte minibiotoop voor padden, spitsmuizen en insecten. Bovendien groeien er geleidelijk aan prachtige mossen en varens, die elders zelden ruimte krijgen.

Tuinvijvers

Het belang van tuinvijvers in tuinen als kleine biotopen, tussen natuurgebieden in, is groot. Amfibieën hebben een bijzondere gave, ze ruiken zelf waar een nieuwe vijver werd aangelegd. Geduld is een schone zaak, en weldra ontdek je plots een inheemse kikker. Schaf geen exoten aan voor je vijver die zich razendsnel voortplanten, ze verdringen de inheemse soorten en houden je hele buurt wakker. Ideaal zijn visvrije vijvers, dat zijn voor amfibieën veilige plekken.

We tuinieren zonder

Het grootschalig gebruik van bestrijdingsmiddelen is één van de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang van biodiversiteit, vooral van dagvlinders. Bestrijdingsmiddelen doden niet alleen rupsen, ook vlinders die even landen of uitrusten op een plant die met bestrijdingsmiddelen behandeld werd, kunnen sterven.

Een siertuin met gevarieerde beplanting heeft geen bestrijdingsmiddelen nodig: de juiste plant op de juiste plek, geeft weinig kans op ziekten en plagen. En gaat er toch wat mis, relateer het probleem dan. Bovendien kunnen planten best tegen een stootje.

Tekst: Marita Van der Gucht

Bronvermelding en info:
www.natuurpunt.be/tuinen
www.durftuinierenzonder.be/
www.tandemweb.be/

Trektellers in de Molenbeekvallei

In een vorig Rietvinknummer konden we al kennismaken met vogelspotters Anne-Marie en Jan, twee natuurliefhebbers die de Molenbeekvallei kozen als hun territorium om vogels te observeren. De rust en het mooie landschap vinden ze natuurlijk mooi meegenomen. Hierbij het relaas van hun observaties afgelopen september, waarvoor onze grote dank. Wie komt er binnenkort ook eens loeren met de verrekijker in de gloednieuwe kijkhut?

Aangezien er prachtig weer voorspeld was voor vandaag, stonden wij al om 10.15 uur in de Molenbeekvallei, naast de recentelijk gegraven ronde amfibieënpool. De weersomstandigheden op dat moment: wind uit 190° aan 10 knopen, een klare hemel met af en toe hoge wolkenluiers, een temperatuur van 17 °C en een luchtdruk van 1019 mbar. We bleven tot 16.45 uur op dezelfde plaats. Qua trek was er relatief weinig beweging; we hadden nochtans meer verwacht. Als trek noteerden wij:

- drie aalscholvers naar het zuiden om 12.05 uur;
- 128 boerenzwaluwen in groepjes van 11 tot 52 exemplaren tussen 12.50 en 16.45 uur;
- één blauwborst om 11.50 uur;
- vijftien Kievieten naar het zuidoosten om 16.30 uur;
- één boomvalk naar het zuiden om 10.30 uur;
- één bruine kiekendief met mannelijk kleed naar het zuiden om 15.20 uur op een hoogte van ongeveer veertig meter. Hij was afkomstig uit de richting van Don Bosco, trok voor het privébos over de maisvelden en boog af richting Lier.

Geregeld zagen we uit noordelijke richting zeer hoog buizerds afkomen, waarvan we eerst dachten

dat het trekkers waren. Maar toen we ze volgden, zagen we hoe ze afdaalden, soms met grote snelheid, om dan de andere spelende en 'thermiekende' buizerds te vervoegen. Op een gegeven moment in de namiddag hadden we vijf buizerds in beeld, waarvan één zeer licht gekleurd exemplaar en één minder licht gekleurd exemplaar.

Wij noteerden de volgende 'vogels ter plaatse':

- een grote bonte specht, in lokaal golvende vlucht;
- een groene specht, auditief;
- een gaai, roepend;
- diverse pimpelmezen, foeragerend;
- diverse roodborsttapuiten, waarvan zeker één mannetje, voornamelijk foeragerend en heen en weer vliegend naar het maïsveld;
- een koppel torenvalken, dat geregeld gebruikmaakte van een kale dode boom als eet- en uitvalsbasis;
- boomvalken, bij momenten tot vijf exemplaren, die jaagden en riepen en ons de hele dag op een prachtig schouwspel trakteerden;
- een sperwer, de ene keer samen met de buizerds 'thermiekend' en de andere keer zeer laag jagend uit de richting van Don Bosco;
- diverse buizerds.

Roodborsttapuit

Kievit

Verslag: Jan De Bie en
Anne-Marie De Baudringhien

Bewerking: Marc Broeckx

Foto's: Wikipedia -
BS Thurner Hof
en Flickr - Jose Sousa

Zondag 29 mei, 10 uur Plechtige inwandeling heringerichte Molenbeekvallei!

Kijkhutzicht op de
Molenbeekvallei

Zicht op de plasberm

Na jaren plannen, voorbereiden en vergunningen aanvragen, na maanden grond- en constructiewerken, is het dan eindelijk zo ver! De ambitieuze herinrichting van het centrale gedeelte van de Molenbeekvallei (aan de Abdijweg) is voltooid.

Er is nu een grote nieuwe amfibieënpool. Twee andere poelen werden vakkundig geruimd. De Molenbeek kreeg er ook een grote "plasberm" bij. We plaatsten een stuw op de beek en verhoogden de beekbodem om de natuurlijke kwel te herstellen. Er werden drie oude stallingen afgebroken. En we bouwden een nieuwe prachtige kijkhut om jullie nog beter van dit alles te laten genieten! Wie de Abdijweg ten einde wandelt, kan het beamen: de Molenbeekvallei heeft een ware gedaanteverwisseling ondergaan: meer en betere natuur voor iedereen.

Het trotse beheerteam wil dit uiteraard niet zomaar laten voorbijgaan. We wandelen dit alles plechtig in op zondag 29 mei. Onze gidsen zullen deskundig commentaar geven bij het hoe en het waarom van deze toch wel ingrijpende werken. Jullie komen o.a. alles te weten over de nieuwe waterhuishouding in de vallei en wat dit alles betekent voor mens, dier en plant.

Na de wandeling wordt de nieuwe kijkhut plechtig ingehuldigd door Jeroen Truyens, Boechouts schepen voor Leefmilieu en Waterbeleid. Iedereen is van harte welkom en we trakteren jullie graag op een glaasje!

Afspraak: zondag 29 mei, 10 uur aan de Maria Magdalenakapel nabij Don Bosco, Stevig en waterdicht schoeisel noodzakelijk. Info: Jef Haverals, 03 455 21 81, jef.haverals@skynet.be

Laatste info: Voor de officiële opening van de kijkhut en de wandelingen op 29/5, raden we aan de wegwerkzaamheden te volgen via : www.boechout.be (klik op: "overzicht van alle nieuwsberichten", en dan op: "heraanleg Vremdesesteenweg").

Bellen of mailen voor info kan ook naar conservator Jef Haverals.

Tekst: Bert Andries
Foto's: Bert Andries, Nick Schryvers

Cursus 'Vlinders in de tuin' in Vremde

Welke kleurrijke vlinders fladderen op zomerse dagen door je tuin? Waarom zie je er in de ene tuin veel, en in de andere tuin weinig? Welke zijn de meest voorkomende vlindersoorten die je in Vlaanderen kan bewonderen? Welke zijn bedreigd? Zijn er echt minder dan vroeger te zien? Welke planten lokken meer vlinders naar de tuin? Wat zijn vlinderrijke biotopen? Hoe reageren vlinders op het veranderende klimaat?

Op al die vragen krijg je een antwoord in de cursus 'Vlinders in de tuin' die Natuurpunt Land van Reyen deze lente organiseert. De cursus bestaat uit twee theoretische avondlessen in zaal Den Boom, Boomkensisstraat 4A in Vremde en uiteraard ook twee uitstappen om de vlinders in hun natuurlijke omgeving te bekijken: één praktijkles in een privétuin en één in ons natuurgebied, de Molenbeekvallei. De cursus wordt georganiseerd in samenwerking met de milieuraad van Boechout en loopt in het kader van 2010, Internationaal Jaar van de Biodiversiteit.

Avondlessen theorie:

*maandagen 16 mei en 23 mei
van 19.30 uur tot 21.30 uur.*

*Locatie: zaal Den Boom,
Boomkensisstraat 4A, in Vremde.*

Excursielessen:

1/ zaterdag 28 mei van 14 tot 17 uur (privétuin)

*2/ zaterdag 11 juni van 14 tot 17 uur
(natuurgebied Molenbeekvallei)*

*Contactpersoon: Marc Broeckx, 03 354 04 62,
broeckxmarc@skynet.be.*

Deelnemersprijs (syllabus inbegrepen): 25 euro voor leden van Natuurpunt, ook voor wie zich lid maakt tijdens de eerste lesavond, en 35 euro voor niet-leden. Maximaal 30 deelnemers.

Inschrijven kan door het cursusgeld uiterlijk op 1 mei 2011 over te schrijven op rekeningnummer 000-1002509-14 van Natuurpunt Land van Reyen met mededeling "Vlinder cursus" (leden van Natuurpunt vermelden ook hun lidnummer!).

Foto's: Bert Andries en Glijn Van Driessche

Oranjetipje (GVD)

Dagpauwoog (BA)

VIER BLADZIJDEN IN KLEUR...

**Natuurpunt Land van Reyen
dankt het**

**Drukkerscollectief De Wrikker cvba
voor hun gift: een kleuren-katern!**

Al 36 jaar (van toen de dieren nog spraken)...
drukken ze met een hart voor mens en milieu,
duurzaam en in collectief verband.

boeken en tijdschriften, handelsdrukwerk, affiches, flyers, alle kaarten,...

alle info: www.dewrikker.be

Grote belangstelling voor de Koude Beek

20 februari, 31 natuurliefhebbers voor een dagwandeling langs de Koude Beek, en dat bij een temperatuur van enkele graden Celsius. Daar mogen we blij om zijn!

We zijn ook zeer dankbaar voor de realisaties en bijdragen van de provincie, de gemeenten Borsbeek en Mortsel, het Kempens Landschap, het Bessemcomité en Natuurpunt.

Samen zorgden ze ervoor dat de Koude Beek, de Fortloop en de Diepenbeek opnieuw een natuurlijkere bedding kregen. De wandelaars konden dat allemaal vaststellen tijdens de tocht.

Maar ze merkten ook dat er onder meer in de omgeving

Ook een prachtig fietsgebied.

van de Boechoutselei, de Liersesteenweg/ Park Savelkoul nog wat werk aan de winkel is: oversteekplaatsen, opruimen van een stort, opruimen van exoten ...

Opnieuw vonden de deelnemers na de stevige wandeling een heerlijk thuiskomen in Hoeve Dieseghem. Veel dank aan de Fortvisers van Borsbeek voor het warme onthaal!

*Tekst: Ludo Van Lint
Foto's: Jo Vertommen, Ludo Van Lint*

Griet Lambert, voorzitter Natuurpunt kern Mortsel loodste de wandelaars een dag lang door de vallei, via Hove, Mortsel, Boechout en Borsbeek.

Openbaar onderzoek RUP Fort 4

Binnenkort start het openbaar onderzoek van het Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) Fort 4. RUP's leggen de bodembestemming van een bepaald gebied vast. Tijdens het zestig dagen durend onderzoek krijg je de tijd om je te informeren en je stem te laten horen.

RUP Fort 4 is niet zomaar een RUP. Het gaat immers om een belangrijk deel van de schaarse open ruimte in de stad Mortsel, een open ruimte met uiteenlopende - soms (potentieel) conflicterende bestemmingen. In de loop van de naoorlogse decennia is al ernstig geknaagd aan het Fort. Op het buitenglacijs verzeen achtereenvolgens een stadhuis, een zwembad, een sporthal en een turnhal ...

De ruimtelijke visie van het plan omvat onder meer

- de uitbouw van Fort 4 als attractiepool met het bestaand bezoekerscentrum én een polyvalent paviljoen (op de plaats van bestaande loodsen)
- de verbetering van de wisselwerking met het centrum
- respect voor het historisch militair erfgoed
- de uitbouw van het park en de recreatieve groene ruimte (onder meer met zwemgelegenheden in een deel van de fortgracht)
- de uitbouw van de vleermuizenhabitat
- de herlocatie van de tennisterreinen (met de mogelijkheid de gracht door te trekken)
- maximale openstelling voor fietsers en voetgangers

De Mortselse Milieuraad stelt in haar advies van 10 februari de inplanting van een polyvalent paviljoen in het binnenfort in vraag. Een rendabele uitbating zal immers resulteren in veel evenementen waardoor

het parkgebied en de natuur onder druk komen te staan. Onderzocht moet worden of dergelijke infrastructuur elders kan ingeplant worden.

De milieuraad dringt er ook op aan om het kastanjebosje (tussen zwembad en politiekantoor) en de parking aan de Dosfellei (achter het stadhuis) uit het RUP Stadsplein te lichten en op te nemen in het RUP Fort 4. Deze zones vormen immers een landschappelijke eenheid met het Fort. Het laat ook een herbestemming van de parking toe in functie van Fort 4. Andere opmerkingen van de Milieuraad hebben onder meer betrekking op de waterkwaliteit van de fortgracht, de spreiding van de fietsenstallingen en het nut van vier (!) extra bruggen en het niet vergroten van de bebouwde en verharde oppervlakte.

Ondertussen wordt er opnieuw verder gewerkt aan de opmaak van het parkbeheersplan voor Fort 4, onder toezicht van het Agentschap Natuur en Bos. De werkzaamheden waren lange tijd opgeschort omwille van de samenhang met het RUP. Concrete voorstellen zijn er nog niet.

Het RUP Fort 4 zal, zoals andere RUP's ter inzage liggen bij de technische dienst van de stad Mortsel, Neerhoevelaan 50. De juiste data zijn nog niet bekend.

*Tekst: Ludo Van Lint
Foto: Koen Cuypers*

Dertien pestvogels in Mortsel

Van 24 tot 29 januari pleisterden opnieuw een groepje pestvogels in de Hof van Riethlaan in Mortsel. Ze werden er ontdekt door Patrick, een medewerker van de gemeentelijke groendienst.

Pestvogels zijn sierlijke vogels ter grootte van een spreeuw. Ze zijn weinig schuw, omdat ze in hun leefgebied in de taiga van Noord Scandinavië en Siberië, zelden met mensen in contact komen. Hun naam dateert uit de middeleeuwen, toen men dacht dat deze vogels de pest meebrachten en de ziekte verspreidden.

De pestvogels in Mortsel deden zich gretig te goed aan de bessen in het parkje naast de kerk, onder andere van de Gelderse roos, en verderop in de straat, in enkele tuinen, genoten ze volop van de ligusterstruiken. Bessen vormen in de winter immers hun hoofdvoedsel.

Opvallend is dat telkens wanneer er pestvogels opduiken in de Lage Landen, ze ook elke keer komen pleisteren in Mortsel. Het is immers de derde keer op rij dat deze vogels de weg vinden naar dit bessenrijk parkje:

- in maart 2005 pleisterden er tot 36 exemplaren
- van begin februari tot begin maart 2006 zaten er eerst 9 en nadien 23 exemplaren
- nu in januari 2011 pleisterden er opnieuw 13 exemplaren.

Deze keer waren het bijna allemaal juveniele vogels. Ze kwamen hier dus voor het eerst.

*Tekst: Marc Hofman
Foto's: Wikipedia - Leruswing
en Randen Pederson*

Het aantal vleermuizen in Fort 4 daalt.
Deze winter was de laatvlieger een nieuwkomer.

De laatvlieger is een nieuwkomer!

Zoals elk jaar telde de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt begin februari de vleermuizen in Fort 4. Dat waren er dit jaar 53, vier minder dan vorig jaar.

Vleermuizen Fort 4

	2007	2008	2009	2010	2011
Niet gedetermineerd	4	7	8	13	2
Laatvlieger	0	0	0	0	1
Baard-/Brandtsvleermuis	2	6	5	2	6
Watervleermuis	33	26	18	14	18
Franjestaart	32	13	22	15	17
Gewone grijze grootoorvleermuis	0	0	4	2	4
Niet gedetermineerde grootoorvleermuis	2	3	1	1	0
Niet gedetermineerde dwergvleermuis	7	8	5	10	5
Totaal	80	63	63	57	53

De laatste vijf jaar is het aantal gevonden vleermuizen systematisch gedaald. Dat is geen goed teken maar er zijn, volgens Kris Boers van de Vleermuizenwerkgroep, wel verzachtende omstandigheden:

- Tachtig dieren in 2007 was wel erg uitzonderlijk. In die winter werden de bomen op Fort 3 in Borsbeek gekapt. Er was dat jaar in Wommelgem en Mortsel een sterke stijging van het aantal dieren.
- Deze winter was voor geen enkel fort echt goed.

Opvallend is dat in Mortsel de franjestaarten wel stand hielden, in andere forten is hun aantal sterk verminderd, dikwijls met de helft.

- Door het intensievere gebruik en de renovaties worden steeds grotere delen van het fort ongeschikt voor vleermuizen. Muren werden afgebroken en ook de inrichting van een zomercafé in de halve caponnière was, althans voor de vleermuizen, een negatieve factor. In augustus - september, het zwermseizoen, verkennen vleermuizen immers hun overwinteringsplaatsen.

De laatvlieger is voor Fort 4 een nieuwe soort. Met een spanwijdte van 315 - 381 mm en een gewicht van 15-37 g is hij één van onze grootste vleermuizen.

Tekst: Ludo Van Lint
Foto: Wikipedia – Mholf

Tekening: Natuurpunt - Dieter De Koker

Watervogeltellingen Fort 4

Fort IV MORTSEL

	Tellingen 2009 - 2010						Periode 1995 - 2010	
	17/10/2009	15/11/2009	12/12/2009	16/01/2010	13/02/2010	13/03/2010	Maximum	Telling
Fuut	3	4	2			1	7	2002 - 2003
Aalscholver	14	10	2			1	45	2008 - 2009
Blauwe Reiger	3	6	3		3	2	6	2009 - 2010
Canadese Gans	2		8			9	11	2005 - 2006
Nijlgans	2	3					3	2009 - 2010
Wilde Eend	127	223	86		36	43	424	2005 - 2006
Slobeend	5	32	1				32	2009 - 2010
Tafeleend						9	9	2009 - 2010
Kuifeend					1		1	2009 - 2010
Waterhoen	20	20	16	12	19	15	28	2007 - 2008
Meerkoet	6	5	5		3	7	10	2007 - 2008
Kokmeeuw	42	41	21	8		2	115	2008 - 2009
Totaal	224	344	144	20	62	89	883	

vogels geteld

eerste waarneming van kuifeend

nieuwe recordaantallen voor blauwe reiger, nijlgans, slobeend en tafeleend
in januari volledige ijsbedekking

	Tellingen 2010 - 2011						Periode 1995 - 2011	
	14/10/2010	14/11/2010	18/12/2010	15/01/2011	12/02/2011	12/03/2011	Maximum	Telling
Fuut	1	2		1	1		7	2002 - 2003
Aalscholver	10	14		9	1		45	2008 - 2009
Blauwe Reiger	4	1		2			6	2009 - 2010
Canadese Gans	15				16		16	2010 - 2011
Nijlgans	2						3	2009 - 2010
Smient		1					1	2010 - 2011
Krakeend	3	5			26		26	2010 - 2011
Wilde Eend	153	65		43	51		424	2005 - 2006
Slobeend	8	16					32	2009 - 2010
Tafeleend	2	1		3	19		9	2009 - 2010
Waterhoen	46	48		14	22		48	2010 - 2011
Meerkoet	19	24		5	24		24	2010 - 2011
Kokmeeuw	30						115	2008 - 2009
Totaal	293	177	0	77	160		707	

vogels geteld

in Edegem en Fort 6 in Wilrijk. De tabellen in bijlage geven een overzicht van de tellingen van 2009–2010 en 2010–2011 in Mortsel. Plus de maximaal aantallen sinds 1995.

Verleden winter was er een eerste waarneming van een kuifeend, deze winter van een smient. Verleden winter waren er nieuwe maximaal aantallen voor de blauwe reiger, de nijlgans, de slobeend en de tafeleend, deze winter voor het waterhoen, de meerkoet, de Canadese gans en de krakeend. In januari en december 2010 was er een volledige ijsbedekking op de fortvijver.

Tekst: Marc Hofman

Foto's: Wikipedia - Andreas Trepte en Flickr - Pictoscribe

kuifeend

smient

boomverzorging

Mensen hebben bomen nodig,
bomen hebben zorg nodig!

Jo Van Bouwel
*Certified European
Treeworker-Tree Technician*

Akkerstraat 93
2540 Hove
03 888 26 95
info@treexpert.be
www.treexpert.be

- vakkundig snoei- en velwerk
- boomcontroles en beheeradvies
- ecologisch boom- en groenbeheer
- bestrijding eikenprocessierups

MACHINES & GEREEDSCHAPPEN - TUINMACHINEHANDEL

CEULEMANS B.V.B.A.

**BOSHOEK 320 – 2530 BOECHOUT
TEL. 03-480 77 07 – FAX 03-488 38 03**

**Een sterk programma
voor elke dag van het jaar**

STIHL®
ceulemansbvba@skynet.be

Wintermaanden in Antwerpen - Berchem

November 2010

Een tiental kinderen van de Parsivalschool komen voor natuurbeheer naar Wolvenberg. Er wordt voornamelijk zand op het wandelpad aangebracht en dode braamstengels afgevoerd. Alles wordt klaargelegd voor ophaling door de groendienst. Ook later, op de Dag van de Natuur, voeren we verder braamafval af.

Afval dat langs de Singel wordt gedumpt, blijft voor het natuurgebied een knelpunt. Er liggen hele stapels gestripte kabels, vermoedelijk van koperdieven. Ook de standplaats voor vrachtwagens levert nog steeds een vuilvracht. De buitenlandse chauffeurs, die hier overnachten, beschikken niet over sanitaire voorzieningen en gebruiken dus het natuurgebied als latrine. Deze onmenselijke toestanden vragen zeker een dringende oplossing van overheidswege.

In het Albertpark, aan de Belgiëlei, ontdekken we een grote populatie gewone vleugelnoot. Deze Aziatische (Kaukasische) siersoort kan door wortelopslag grote plekken overwoekeren. Ze is in Vlaanderen overal massaal aangeplant als parkboom.

Moet er nog zand zijn?

Hazelaarkatjes

December 2010

Een gure maand breekt aan, maar het natuurbeheer gaat onverdroten door en levert fraaie beelden op. Zoals steeds maken we ruimte voor natuurlijke processen, zoals spontane bosvorming. Tot onze spijt lukt dit niet altijd zoals voorzien. De rode kornoelje, die jarenlang verkocht werd voor Behaag-Natuurlijk, blijkt over heel Vlaanderen te zijn aangeplant voor het goede doel. Deze maand hebben we vernomen dat ook de rode kornoelje die op ons eigen terrein zo mooi uitzaait, eigenlijk een goed gelijkende soort is van aan de Zwarte zee.

Deze centraal Europese soort heet *Cornus australis*, en wordt onder de verkeerde naam aangeboden. We komen trouwens ook te weten dat onze eigen inheemse soort nog maar voor 20 % authentiek zou zijn. Bovendien kruist de exotische soort terug met de inheemse. Sommige vergissingen – hoe goed ook bedoeld ooit – kunnen niet meer recht gezet worden, en leiden tot een verlies van biodiversiteit.

Degelijk materiaal voor beheerwerk

Januari 2011

Met het lengen van de dagen gaat hazelaar in bloei. Zelfs tijdens de vorstperiode laten de katjes hun stuifmeel vliegen. Ook speenkruid verschijnt voorzichtig in het terrein. Overal dansen wolken wintermuggen. Tijdens de dooi zien we overal de rozet van bijenorchis. Het is duidelijk dat zelfs in de winter de natuur niet stilstaat. Tijdens onze wettelijke beheerwerken horen we voor het eerst de roep van boomklever op ons terrein 'intramuros'. Deze soort is gebonden aan oud-bos, en het is dan ook onwaarschijnlijk dat het om residerende dieren gaat. We hebben deze maand ook een nieuwe, zwaardere kettingzaag aangekocht met bijbehorend veiligheidsmateriaal. We zijn klaar voor het nieuwe seizoen.

Tekst en foto's: Erik Molenaar

Omdat oceanen van levensbelang zijn

"De moderne visserij is de meest destructieve en ondoordachte menselijke bezigheid ooit".

Deze alarmerende uitspraak komt van de Canadese geneticus en milieuvorvechter David Takaoyshi Suzuki, houder van 22 eredoctoraten.

De bescherming van de oceanen is dus letterlijk van levensbelang, niet alleen voor de bewoners ervan maar ook voor de mens. Om deze bescherming maximaal kenbaar te maken aan de breedst mogelijke bevolkingslaag werd een stichting in het leven geroepen onder de naam "Sea First Foundation", waaraan o.m. wordt meegewerkt door de vooraanstaande onderwaterfotograaf Dos Winkel.

Deze vereniging wil, door het uitdragen van kennis over de oceanen, proberen de schadelijke invloeden van de mens op de oceanen en het onderwaterleven te verminderen. De SFF geeft daarrond voorlichting en educatie, wil de geïnteresseerden op die manier kennis laten maken met het schitterende leven in de oceanen en de kwetsbaarheid daarvan.

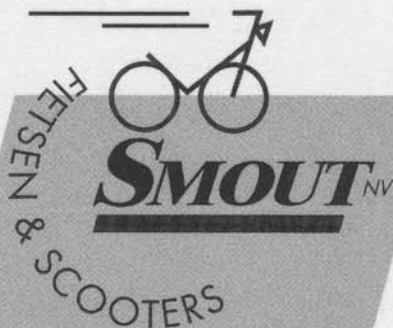
Voor zowel basis- als voortgezet onderwijs worden interactieve lessen over uiteenlopende onderwerpen voorzien, met de creatieve inbreng van leerkrachten en leerlingen. Daarnaast houdt de vereniging lezingen voor verenigingen, maatschappelijke instellingen en andere. Daarvoor worden enthousiaste sprekers ingezet met gedegen kennis van zaken.

Ben je zelf of via een (onderwijs)instelling geïnteresseerd in dit onderwerp, dan kun je contact opnemen via judithwouters@seafirst.eu of via het telefoonnummer 0484 94 68 21.

Meer info omtrent de SFF vind je op www.seafirstfoundation.org.

Tekst: Paul Van Deuren

Provinciesteenweg 496
2530 Boechehout

Tel. 03-455 26 24

Fax 03-455 93 08

Atelier bromfietsen: 03-460 18 22

Atelier fietsen: 03-460 18 23

Openingsuren winkel:

di-vr: 9.00 - 12.30 u / 13.30 - 19.00 u

za: 9.00 tot 18.00 u doorlopend

zaterdag (1 november - 1 maart) gesloten om 17u.

Zondag en maandag gesloten

Website: www.smout.be

Shimano Service Center
Campagnolo Pro Dealer
Magura Service Center
Sram en Rockshox Service Center
Vespa Center

Bestuur Natuurpunt Land van Reyen

Bert Andries - Voorzitter Aankoopverantwoordelijke Milieuraad Boechout	Boomkensstraat 20	2531 Vremde	03 455 82 89 bert.andries@landvanreyen.eu
Jos Stessens - Ondervoorzitter Verantw. Educatie Milieuraad Boechout Contactpersoon Bessemcomité	Fruithoflaan 20	2530 Boechout	03 455 51 19
Ria Van Peer - Secretaris Milieuraad& GECORO Mortsel	Nieuwelei 33b	2640 Mortsel	03 455 87 33 ria.vp@skynet.be
Fred Vanhaverbeke - Penningmeester	Ergo De Waellaan 54	2100 Deurne	03 321 66 15 fred.vanhaverbeke@telenet.be
Frank Adriaensen - Beleidsverantwoordelijke GECORO Boechout	Boshoeck 234	2530 Boechout	03 454 03 30 frank.adriaensen@ua.ac.be
Jef Haverals Conservator Molenbeekvallei	Rozenlaan 2	2531 Vremde	03 455 21 81 jef.haverals@skynet.be
Dirk Verstraeten Webmaster	Deurnestraat 263	2640 Mortsel	03 440 65 40 dirk.verstraeten1@telenet.be
Griet Lambert Voorzitter kern Mortsel Milieuraad & GECORO Mortsel	Steenakker 70	2640 Mortsel	03 449 51 57 griet.lambert@skynet.be
Yves Joris Milieuraad Mortsel Conservator Klein-Zwitserland	Oosterveldlaan 263	2640 Mortsel	03 440 08 70 fa866819@skynet.be
Erik Molenaar Conservator Wolvenberg Verantw. Natuurstudie Milieuraad Antwerpen	F. Coosemansstraat 24	2600 Berchem	03 218 59 69 erik.molenaar@skynet.be
Frank Rylant Co-conservator Wolvenberg	Waterloostraat 65	2600 Berchem	frank.rylant@telenet.be
Raymond Boudewijns Ondervoorzitter kern Mortsel	A. Segerslei 15	2640 Mortsel	03 448 43 15 helray@scarlet.be
Dirk Raekelboom Allrounder	Galgeveld 59	2500 Lier	03 454 33 94 0473 53 77 81 dirk.raekelboom@skynet.be
Lin Ploegaert	Ballaarstraat 6	2018 Antwerpen	03 238 91 02 lin.ploegaert@telenet.be
Pol Smet	Luitenant Naeyaertplein 5,	2140 Borgerhout	03 236 22 51 leopoldsmet@scarlet.be
Paul Van Deuren Milieuraad Lint	Heidelaan 3	2547 Lint	03 289 09 32 0499 11 62 43 paul.van.deuren@telenet.be
Wouter Bervoets Website en Oranje.Tijpe	Oudemansstraat 24/1	2000 Antwerpen	wouterbervoets@hotmail.com
Ludo Van Lint Redactie De Rietvink	Van Dijkstraat 101	2640 Mortsel	03 455 40 83 ludo.van.lint@telenet.be

Medewerkers

Luc Sels Co-conservator Molenbeekvallei	Milllegemweg 6	2531 Vremde	03 455 29 16 maluc@skynet.be
Marc Broeckx Secretaris Molenbeekvallei	P.R. De Vosstraat 38	2640 Mortsel	03 354 04 62 broeckxmarc@skynet.be
Vera Sloomans Penningmeester kern Mortsel	Boechoutselei 56	2540 Hove	jan.vera@skynet.be
Marcel Van Waerebeke Ereconservator Molenbeekvallei	Grauwe Steenstraat 7/1	3582 Koersel	marcel.vanwaerebeke@lne.vlaanderen.be
Marlies Van Waerebeke Groene Winkel	Ergo De Waellaan 54	2100 Deurne	03 321 66 15 marlies.van.waerebeke@telenet.be
Marita Van der Gucht Eindredactie De Rietvink	Kriekhof 30	2547 Lint	marita.vandergucht@telenet.be

De Rietvink is het driemaandelijkse tijdschrift van Natuurpunt, afdeling Land van Reyen. Het werkingsgebied van het Land van Reyen omvat Boechout, Vremde, Lint, Mortsel, Antwerpen-Berchem en Antwerpen-2018.

Verantwoordelijke uitgever
Bert Andries

Redactie

Bert Andries, Marc Broeckx, Anke Merckx,
Paul Van Deuren, Erik Molenaar, Ludo Van Lint,
Marita Van der Gucht, Glijn Van Driessche.

Opmaak en druk
Drukkerscollectief De Wrikker cvba
www.dewrikker.be

Redactieadres & ledenadministratie
Bert Andries
Boomkensstraat 20, 2531 Vremde
03 455 82 89
bert.andries@landvanreyen.eu

Abonneer je nu gratis op onze e-mail-nieuwsbrief ORANJE.TIPJE. Dat kan via:

www.landvanreyen.eu

Te Huur

**Vakantiehuis met groot
privébos te Zoersel.
Rustige ligging,
midden in het groen.
3 slaapkamers = 6 bedden
+ kinderbedje**

**Gelegen in natuurgebied dicht bij
Zoerselhof en Zoerselbos, op 2 km
van de dorpskern van Zoersel.**

**Goede fiets- en wandelfaciliteiten.
Vlak bij fietsknooppuntennetwerk en
nieuw uitgewerkt wandelroutenetwerk.
Zwemgelegenheid op 10 km in het
provinciaal domein De Lilse Bergen.
Ook feestmateriaal mogelijk voor
kleine feestjes tot 35 pers.**

**Te huur per week, 14 dagen, maand,
of langer. Ook midweek of weekend
is mogelijk.**

**Meer info over Zoersel en omgeving op
www.zoersel.be.**

**Contact: Jan Lambert, 03 485 56 57,
0495 38 92 60, lambert-jan@skynet.be**

DE TUINMAN

- aanleg en onderhoud
- bestratingen
- afsluitingen
- tuinontwerp

Kevin D'Hondt
Uitbreidingsstraat 6c
2547 Lint
03-454 15 94
0477-40 63 16

info@detuinman.info • www.detuinman.info